

Työt alkavat

O P R A S

www.4H.fi

Tervetuloa 4H-tiimiin!

Sinut on valittu töihin, harjoitteluun tai TET-jaksolle 4H-yhdistykseen! Onneksi olkoon!

Tämän Työt alkavat -kurssin tarkoitus on kertoa sinulle mitä 4H-toiminta on, perusasioita asiakaspalvelusta, painavaa, mutta tärkeää asiaa työturvallisuudesta, sekä millainen 4H-yhdistys on työpaikkana.

Kurssi suoritetaan **ennen töiden alkua** tutustumalla materiaaliin ja vastaamalla muutama kysymykseen, jotka löytyvät materiaalin lopusta. Palautathan vastauksesi ennen töiden alkamista sähköpostitse omaan yhdistykseesi (omalle työnantajallesi).

Tervetuloa!

Toimitus ja teksti: Tuula Alanko, Maaret Räikkönen, Satu Mellanen, Patrik Lindfors
Asiantuntijat: Tommi Toponen ja Jari Roukala Työturvallisuuspalvelu Toponen Oy
Taitto: Tiina Rinne
Julkaisija: Suomen 4H-liitto 2012

SISÄLTÖ

TUTUSTU 4H-TOIMINTAAN

Yleistä 4H:sta 4

Kolme askelta työelämään 4

Sanna Kauppisen 4H 4

HYVÄKSI ASIAKASPALVELIJAKSI

Vinkkejä asiakaspalveluun 5

Ensimmäinen asiakastapaaminen 5

PIENI TYÖTURVALLISUUSINFO

Lainsäädäntö 6

Työturvallisuuden vastuut ja velvollisuudet 6

Työhön perehdyttäminen 7

TYÖPAIKKANA 4H

Velvollisuudet ja vastuut 8

Vakuutukset 8

Palkanmaksu 8

4H-yhdistys – virallinen työnantaja 8

Tutustu 4H-toimintaan

4H-järjestö on Suomen suurin nuorisojärjestö, jossa on noin 79 000 jäsentä. Paikallisyhdistyksiä on yhteensä 250, eli lähes jokaisessa Suomen kaupungissa tai kunnassa on 4H-toimintaa.

4H:N ARVOT

Neljä H:ta tulevat sanoista: head, hands, heart ja health, jotka ovat suomeksi käännettynä harkinta, harjaannus, hyvyys ja hyvinvointi.

MITEN 4H:SSA TOIMITAAN?

4H:ssa opitaan tekemällä. 4H-harrastuksen kautta lapsi ja nuori kasvaa kohti vastuullista aikuisuutta harjoitellen käytännön taitoja. 4H-toiminta alkaa usein kerhoista. Kerhoista siirrytään 4H-kursseille, leireille, kansainvälisiin tapahtumiin sekä työn ja yrittämisen maailmaan. Kaikkea toimintaa ohjaavat koulutetut 4H:n työntekijät.

TAVOITTEET

Toiminnan tavoitteena on, että lapsi ja nuori kasvaa turvallisessa ympäristössä kohti työelämää ja yrittäjyyttä käytännön taitoja matkan varrella harjoitellen.

Kolme askelta työelämään

4H:ssa on käytössä Kolme askelta työelämään -malli, johon kuuluvat kerhot, töihin valmentavat kurssit ja oman yrityksen perustaminen. Lisäksi tärkeässä roolissa ovat esimerkiksi metsäasiat ja kansainvälisyys. 4H-toimintaan ovat tervetulleita kaikki 6–28 -vuotiaat lapset ja nuoret! **Lue lisää: www.4h.fi.**

KERHOT

4H-yhdistykset eri puolella Suomea järjestävät monenlaisia 4H-kerhoja. 4H-kerhojen aihepiirejä ovat puutarha ja viherympäristö, eläimet, metsä ja luonto, koti ja keittiö, taitavat kädet, teknologia, kansainvälisyys, viestintä- ja vuorovaikutus, töitä ja omaa rahaa sekä ympäristö ja kierrätys. 4H:ssa voi perustaa kerhon myös jonkin teeman ympärille. Teemakerhoja ovat esimerkiksi kuvikerho, kokki-kerho, skeittikerho ja koirakerho. Ohjaajat ja kerholaiset suunnittelevat kerhojen sisällöt yhdessä. 4H-kerhot kokoontuvat yleensä 1–2 viikon välein, ja kerhokerta kestää noin kaksi tuntia. Kerhotoimintaan kuuluvat olennaisena osana erilaiset valtakunnalliset kilpailut ja TOP-tehtäväpankki, joka sisältää yli 1 000 tehtävää eri aihealueisiin liittyen. **Lue lisää: www.4h.fi/kerhot.**

KOHTI TYÖELÄMÄÄ

Kahdeksan tunnin mittainen Ajokortti työelämään -kurssi on tarkoitettu yli 13-vuotiaille nuorille. Kurssilla opetellaan perustietoja ja -taitoja työelämän pelisäännöistä. Kurssilla selviää myös, miten palkka muodostuu ja kuinka laaditaan työhakemus ja CV eli ansioluettelo. Kurssilla tutustutaan lisäksi asiakaspalveluun, omiin vahvuksiin asiakaspalvelijana, erilaisiin asiakas- ja asiakaspalvelijatyyppeihin sekä haasteellisiin asiakaspalvelutilanteisiin.

4H-työelämäkurseilla perehdytään kyseisen alan työtehtäviin ja kurssien jälkeen voi työllistyä 4H-yhdistyksen kautta. Työelämäkurseja ovat kotityö-, pihatyö-, metsätyö-, koiranhoito- ja lastenhoito-kurssit. Kurssien jälkeen kannattaa hyödyntää oman 4H-yhdistyksen työmahdollisuudet, sillä vuosittain 4H työllistää yli 8 000 nuorta.

Lue lisää: www.4h.fi/kohti-tyoelamaa.

OMA YRITYS

4H-Yritys on helppo ja turvallinen tapa kokeilla yrittäjyyttä oman ohjaajan tukemana. 4H-Yrityksen voi perustaa osallistumalla 4H-yrittäjäkurssille, joka on tarkoitettu 13–28-vuotiaille nuorille. Kurssi kestää yhdeksän oppituntia, ja se jakautuu kahdelle päivälle. Kurssilla saa perustiedot 4H-Yrityksen perustamisesta. **Lue lisää: www.4h.fi/yritys.**

METSÄÄN

Metsä- ja luontotoiminnan kautta saa monipuolisen kuvan metsien käytöstä, pääsee tutustumaan metsäluontoon ja moniin metsätalouden tarjoamiin töihin. **Lue lisää: www.4h.fi/metsaan.**

MAAILMALLE

4H:n kansainväliset mahdollisuudet ovat lähes rajattomat! 4H:n kautta voi lähteä ulkomaille vaihtoon lyhyeksi tai pitkäksi aikaa, ottaa osaa kansainvälisiin seminaareihin, osallistua kursseille, toimia isäntäperheenä, lähteä Afrikkaan tutustumismatkalle ja paljon muuta. **Lue lisää: www.4h.fi/maailmalle.**

SANNA KAUPPISEN 4H

Olin noin 8-vuotias aloittaessani 4H-kerholaisena. Meidän kerho osallistui moniin kilpailuihin. Siskojeni kanssa osallistuimme myös muun muassa auringonkukkien kasvatuskilpailuun. Joskus ihan hyvällä menestykselläkin. Muistan, kuinka teimme 4H-leirillä rummun kukkaruukusta! Olisiko se ollut alku rumpujensoittoharrastukselleni, joka on myöhemmin ollut iso osa elämäni?

Kun ikää tuli lisää, lähdin mukaan 4H:n järjestämiin nuorisotapahtumiin sekä kansainvälisiin ryhmävaihtoihin. Ensimmäisiä työkokemuksia sain toimiessani 4H-kerhon ohjaajana. Lisäksi olen tehnyt myös kesätöitä 4H:ssa. Vuonna 2008 perustin 4H-Yrityksen nimeltä Saanko luvan? Yritykseni tarjosi ohjelmapalveluja erilaisiin juhliin ja tapahtumiin. Keväällä 2011 perustimme kolmen kaverini kanssa Teatteri Daalia -nimisen 4H-Yrityksen, jonka kanssa kiersimme kotiseutuani Keski-Suomea koko perheelle suunnatulla teatteriesityksellä. Tänä päivänä olen kotikuntani 4H-yhdistyksen hallituksessa sekä vaikutan 4H-järjestössä valtakunnallisesti 4H-nuorisotoimikunnan jäsenenä ja 4H-työministerinä. 4H:n ansioita olen monta kokemusta ja taitoa rikkaampi!

Hyväksi asiakaspalvelijaksi

4H-yhdistykset tarjoavat paljon erilaisia asiakaspalvelutöitä. Kokeemukset asiakaspalvelusta auttavat sinua monissa töissäsi myös tulevaisuudessa, sillä näitä taitoja tarvitaan useimmissa ammateissa. 4H-yhdistysten kautta voit päästä esimerkiksi perheisiin hoitamaan lapsia tai auttamaan ikäihmisiä heidän koteihinsa. Lisäksi voit päästä metsä- ja pihatöihin tai dogsitteriksi eli koiranhoitajaksi. Asiakkaita ovat ihan tavalliset perheet ja ikäihmiset. Asiakkaita voivat olla myös yritykset ja vaikkapa kunnat.

Vinkkejä asiakaspalveluun

Olet varmasti saanut joskus hyvää palvelua esimerkiksi kaupassa. Millainen asiakaspalvelutilanne oli? Ota tilanteesta vinkkejä omaan tapaan toimia! Palvele asiakasta aina ystävällisesti ja kohteliaasti. Hyvä asiakaspalvelutilanne jää aina asiakkaan mieleen, ja siitä kerrotaan mielellään myös eteenpäin.

MOI TAI SIIS PÄIVÄÄ!

Tervehdi asiakasta aina reippaasti ja ystävällisesti. Lasta voit tervehtiä sanomalla ystävällisesti "moi", mutta aikuiselle ihmiselle tarjotaan aina kättä ja tervehditään asiallisesti, kuten "hei" tai "päivää". Ikäihmistä kannattaa teitellä aluksi. Kun tulet asiakkaan kanssa tutummaksi, tyyli muuttuu usein rennommaksi. Katsothan asiakasta aina silmiin iloisesti hymyillen.

ARVOSTA JA KUNNIOITA

Toisen ihmisen arvostaminen ja kunnioittaminen ovat tärkeitä asioita myös asiakaspalvelussa. Jokaisella meistä on omat tapamme toimia ja elää. Ole aina kohtelias asiakkaalle ja kunnioita hänen toiveitaan.

OLE LÄSNÄ

Hyvä asiakaspalvelija kuuntelee ja auttaa asiakasta parhaansa mukaan. Hyvä asiakaspalvelija ei sano koskaan "en tiedä". "Otan selvää ja palaan asiaan myöhemmin". Muista aina pitää lupauksesi. Onnistunut asiakaspalvelutilanne syntyy aidosta vuorovaikutuksesta, jossa molemmat luottavat toisiinsa. Hyväksi asiakaspalvelijaksi tullaan kokemuksen myötä. Tärkeintä on halu oppia.

OLET OMA KÄYNTIKORTTISI

Ensivaikutelma kertoo ihmisestä paljon. Huonoa ensivaikutelmaa on vaikea paikkailla jälkeenpäin. Ole siis reipas, oma kohtelias itsesi. Muista hyvät käytöstavat, katso silmiin, puhu rauhallisesti ja kättele napakasti, kun esittelet itsesi. Pidä puhelin äänettömällä asiakastapaamisen ajan äläkä esimerkiksi jauha purkkaa asiakkaan nähden. Muistathan, että kohtelias käytös jää mieleen.

KATSE PEILIIN

Vilkaisethan peiliin ennen lähtöäsi asiakkaan luokse. Asiallinen, siisti tyyli on merkki siitä, että sinuun voi luottaa. Riittää, että vaatteesi ovat puhtaat ja siistit eivätkä hiukset hapsota silmillä. Vältä voimakkaita hajusteita, sillä asiakkaasi voi olla allerginen. Vältä myös liian vahvaa meikkiä.

VAITIOLOVELVOLLISUUS

Muistathan, että et voi kertoa kaikesta, mitä näet tai kuulet asiakkaan luona ollessasi. Asiakkaat saattavat joskus kertoa sinulle todella henkilökohtaisiakin asioita, jotka pidät tietysti visusti omana tietonasi. Jos joku asia jää mietityttämään, sinun kannattaa jutella työnantajasi, 4H-yhdistyksen toimihenkilön, kanssa.

Ensimmäinen asiakastapaaminen

Ennen ensimmäistä varsinaista työkeikkaa, on hyvä käydä tutustumassa asiakkaaseen etukäteen, jos suinkin mahdollista. Joten on aika sopia ensimmäinen asiakastapaaminen, jännittävää eikö totta! Ei kuitenkaan syytä huoleen, kun muistat muutaman tärkeän asian.

TÄRKEÄ PUHELU

Kun saat tiedon asiakkaasta, soitathan hänelle mahdollisimman pian, jotta voitte sopia tarkemmista yksityiskohdista. Jos asiakkaallasi on puhelinvastaaja, jätä kohtelias viesti ja yhteystietosi.

- Kerro kuka olet ja miksi soitat.
- Kuulostele jo puhelimesta, millainen asiakas on. Jos puhelimesta on nuori perheenäiti, voit jutella vähän eri tyyliin kuin 80-vuotiaalle.
- Laita ylös tarkka osoite ja tallenna asiakkaan puhelinnumero kännykkääsi.
- Varmista aina päivämäärät ja kellonajat.

ENNEN TAPAAMISTA

- Selvitä kulkuyhteydet ja varmista, että olet ajoissa paikalla.
- Ilmoita asiakkaalle hyvissä ajoin, jos arvelet myöhästyväsi tai joudut perumaan vierailusi kokonaan.

ASIAKKAAN LUONA

- Keskustelkaa yhdessä asiakkaan kanssa: mitä tehdään, miten ja millaisilla välineillä ja millaisella aikataululla.

TAPAAMISEN LOPUKSI

Toivota asiakkaalle hyvää jatkoa.

MUISTA VIELÄ NÄMÄ

- Ole oma, reipas itsesi.
- Muista hyvät käytöstavat.
- Laita itsesi likoon.
- Pidä kiinni sovitusta asioista.
- Kysy rohkeasti neuvoa.
- Ole avoin ja ystävällinen.
- Puhu selvästi ja kuuluvasti.
- Luota itseesi.
- Älä lannistu ensimmäisen vastoinkäymisen jälkeen.
- Säilytä positiivinen asenne!

Pieni työturvallisuusinfo

Lainsäädäntö

TYÖTURVALLISUUSLAKI

Suomessa on laadittu työturvallisuuslaki (www.finlex.fi, 738/2002), jonka tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita. Lain tavoitteena on turvata ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä. Lisäksi sen tavoitteena on ennalta ehkäistä työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden haittoja.

TYÖTERVEYSHUOLTOLAKI

Toinen huomioon otettava laki on työterveyshuoltolaki (www.finlex.fi, 1383/2001). Sen tarkoituksena on edistää työhön liittyvien tapaturmien ja sairauksien ehkäisyä, edistää työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä hoitaa työkykyä ylläpitävää toimintaa. Työnantaja, työntekijä ja työterveyshuolto hoitavat näitä tehtäviä yhteistyössä.

LAKI NUORISTA TYÖNTEKIJÖISTÄ

Nuorten työntekijöiden tekemään työhön sovelletaan lakia nuorista työntekijöistä (www.finlex.fi, 998/1993). Nuorten työllistämässä on huomiotava erikseen valtioneuvoston asetukset nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallista töistä (www.finlex.fi, 475/2006). Näitä asetuksia sovelletaan, kun työntekijä joutuu tekemisiin kemiallisten aineiden, koneiden ja laitteiden kanssa tai kun hän tekee huolto- ja korjaustöitä.

LAIT KÄYTÄNNÖSSÄ

Laeissa ja asetuksissa ei määrätä tarkasti esimerkiksi numeerisia arvoja tai neuvota, miten yksittäinen työ tai työtehtävä tulee hoitaa, vaan niissä käsitellään asioita, jotka tulee huomioida. Työhön liittyvässä lainsäädännössä on säädetty työajoista, tasa-arvosta, lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta ja useista muista tärkeistä asioista. Tärkeää on ymmärtää, että työturvallisuus ja työterveys sekä niihin liittyvät osatekijät ovat lakisääteisiä. Ne aiheuttavat sekä työnantajalle että työntekijälle oikeuksia ja velvollisuuksia. Työturvallisuuslainsäädäntöä on noudatettava aivan kuten mitä tahansa muutakin lakia.

Työturvallisuuden vastuut ja velvollisuudet

TYÖNANTAJAN NÄKÖKULMA

Työnantajan on työturvallisuuslain mukaan tarpeellisilla toimenpiteillä huolehdittava työntekijöiden turvallisuudesta ja työterveydestä. Huolehtimisvelvoitteeseen kuuluvat työn, työolosuhteiden, työympäristön sekä työntekijöiden henkilökohtaisten edellytysten huomiointi. Epätavalliset ja ennalta arvaamattomat tekijät, joihin työnantaja ei pysty vaikuttamaan, rajataan pois velvoitteen piiristä.

Esimerkki: Työnantajan tulee huolehtia turvajalkineiden saatavuudesta ja käytöstä ruohonleikkaustyössä.

Työnantajan on tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta. Nuori työntekijä, jolla ei ole kokemusta työelämästä, ei tunnista näitä asioita, joten työnantajan on huolehdittava työntekijän riittävästä perehdytyksestä.

Esimerkki: Työnantajan pitää huolehtia ohjeistuksesta, jos nurmikkoalueet ovat rinteessä ja voi olla vaara, että leikkuri kaatuu nurmikkoa leikatessa.

Työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön tarvittavat henkilönsuojaimet. Suojainten valinnassa on huomioitava työn luonne, työolosuhteet ja työn suorittaminen niin, että pystytään välttämään tapaturman ja sairastumisen vaara. Usein henkilönsuojainten valinta perustuu huolella tehtyyn työn vaarojen arviointiin ja selvittämiseen.

Esimerkki: Kun siivoustöissä käytetään kemiallisia puhdistusaineita, työnantajan tulee huolehtia suojakäsineiden saatavuudesta ja käytöstä.

Työnantajalla on lakisääteinen tapaturmavakuutus, josta korvataan työntekijälle työssä sattuneet tapaturmat. Työterveyshuolto järjestetään kaikille työntekijöille (myös kesä- ja kausityöntekijöille).

TYÖNTEKIJÄN NÄKÖKULMA

Työntekijän on noudatettava työnantajan antamia määräyksiä ja ohjeita. Velvollisuuksiin kuuluu noudattaa työn ja työolosuhteiden turvallisuuden ja terveyden edellyttämää järjestystä ja siisteyttä sekä riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Esimerkki: Lastenhoitajan tulee huolehtia siitä, etteivät lattialla lojuvat lelut aiheuta turvallisuusriskiä.

Työntekijän on huolehdittava omasta ja muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. Työpaikalla on myös vältettävä häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua.

Työturvallisuuslain mukaan työntekijän tulee ilmoittaa viipymättä työnantajalle työolosuhteissa tai työmenetelmissä, koneissa, muissa työvälineissä, henkilönsuojaimissa tai muissa laitteissa havaitsemistaan vioista ja puutteista, jotka voivat aiheuttaa haittaa turvallisuudelle tai terveydelle.

Esimerkki: Lastenhoitajan tulee heti ilmoittaa vanhemmille, jos hän on havainnut esimerkiksi imurin sähköjohdossa vaarallisia kulumia.

Työntekijän on käytettävä työnantajan määräämiä ja antamia henkilönsuojaimia sekä muita turvavarusteita. Periaatteena on, että lakisääteisistä tasoa ei voida alittaa, mutta paremmin ja turvallisemmin asiat voidaan tehdä. Koneita ja laitteita on käytettävä perehdytyksen, käyttöohjeiden, työkokemuksen sekä ammattitaidon mukaisesti. Turvallisuusohjeita on noudatettava eikä turvalaitteita tai suojuksia saa kytkeä tai poistaa ilman työnjohtajan lupaa esimerkiksi huoltotöissä.

Työntekijällä on oikeus pidättäytyä työstä, jos annetusta tehtävästä aiheutuu vakavaa vaaraa työntekijän omalle tai muiden työntekijöi-

den hengelle tai terveydelle.

Esimerkki: Jos koiranhoitaja tunnistaa hoidettavan koiran liian haasteelliseksi itselleen, tulee hänen heti ilmoittaa siitä koiran omistajalle sekä 4H-yhdistykselle.

Työhön perehdyttäminen

Työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä sekä huomioitava työntekijän ammatillinen osaaminen ja kokemus. Työntekijä tulee perehdyttää työhön, työolosuhteisiin, työmenetelmiin, työvälineisiin ja oikeisiin työtapoihin sekä työturvallisuuteen.

Perehdytys on parasta tehdä kirjallisella lomakkeella, josta nuori työntekijä voi kerrata asioita ja työnantaja pystyy dokumentoimaan hoitamansa perehdytyksen. Perehdytyslomake on tämän materiaalin liitteenä. Hyvä perehdytys kannattaa, hyvin opastettu ja ohjattu työntekijä on tuottavampi ja turvallisempi.

VAARALLISET TYÖT

Nuorilla työntekijöillä on harvoin työkokemusta ja pohjaa arvioida työssä esiintyviä vaaroja tai rohkeutta kieltäytyä vaarallisista töistä. Työnantajan tulee huolehtia, ettei nuoren työntekijän käyttöön tarkoitettuja laitteita, aineista tai olosuhteista aiheudu itselle tai muille tapaturmaa tai terveydellistä vahinkoa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella on säädetty nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelo (www.finlex.fi, 302/2007). Työturvallisuudessa otetaan huomioon mekaaniset, kemialliset, fysikaaliset, biologiset ja sähköiset vaaratekijät sekä ruumiillinen liikarasitus ja eräät muut nuorten terveydelle vaaralliset työt. Näitä töitä voidaan teettää nuorella työntekijällä erityistä huolellisuutta noudattaen. Nuori työntekijä, joka on täyttänyt 16 vuotta, saa tehdä esimerkkiluettelossa mainittua vaarallista työtä, jos suojelutekniikalla tai muuten on huolehdittu siitä, ettei nuoren työntekijän käyttöön tarkoitettuja laitteita tai aineista taikka työolosuhteista ole hänelle itselleen taikka hänen työnsä takia muille erityistä tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaaraa. Lisäksi työnantajan tulee tehdä ennakoilmoitus ennen töiden aloittamista aluehallintoviranomaiselle.

4H:n tarjoamia vaarallisia töitä voivat olla esimerkiksi ruohonleikkuu moottorikäyttöisellä leikkurilla, moottorisahan ja raivaussahan käyttö.

ERITYISEN HAITALLISET TYÖT

Pieni osa töistä ns. erityisen haitalliset työt on kokonaan kielletty nuorilta alle 18-vuotialta työntekijöiltä esim. yksintyöskentely silloin, kun siihen liittyy ilmeinen tapaturman tai väkivallan vaara.

Työpaikkana 4H

4H:n kautta työpaikan saa vuodessa noin 8000 nuorta. 4H:n kautta voi päästä esimerkiksi harjoitteluun, kesätöihin tai keikkatöihin. Jo 14-vuotiaana voi lähteä auttamaan perheitä ja ikäihmisiä heidän kotiinsa, hoitamaan yritysten piha-alueita, istuttamaan taimikkoja tai huolehtimaan koirista omistajien lomaillessa. Lisäksi paikallisilla yhdistyksillä on esimerkiksi monenlaisia projekteja, joissa sinunkin työpanostasi voidaan tarvita. Kysy lisää omasta yhdistyksestäsi!

Velvollisuudet ja vastuut

Voit tehdä töitä 4H-yhdistyksessä tai 4H-yhdistyksen asiakkaiden luona. Asiakkaita ovat: yksityishenkilöt, perheet, kunnat ja yritykset, jotka tilaavat työntekijän, eli sinut, 4H:n kautta. Kaikilla kolmella osapuolella, 4H-yhdistys, nuori ja asiakas, on omat velvollisuutensa ja vastuunsa.

4H:ssa yhdistys on työnantajasi, joka

- ilmoittaa sinulle töistä
- järjestää sinulle perehdytyksen yhdessä asiakkaan kanssa
- tekee sopimuksen asiakkaan kanssa
- tekee kanssasi työsopimuksen
- hoitaa tarvittavat vakuutukset
- maksaa palkkasi ja lakisääteiset sosiaalikulut
- pidättää palkastasi veron
- järjestää sinulle työvälineet yhdessä asiakkaan kanssa
- auttaa, jos sinulle tulee ongelmia työssäsi
- antaa sinulle työtodistuksen työsuhteen päättyessä.

Kun tulet töihin 4H:lle, sinun tulee

- suorittaa yhdistyksen osoittama perehdytys työhön
- täyttää ja allekirjoittaa työsopimus
- tehdä työ huolellisesti kuten on sovittu
- pitää huolta käyttöösi annetuista työvälineistä
- toimittaa verokortti ja tilinumero 4H-yhdistykseen palkanmaksua varten
- tehdä tunti- ja viikkolistan, ottaa asiakkaan allekirjoitukset ja toimittaa ne 4H-yhdistykselle
- kantaa oma vastuusi mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Asiakas (työntilaja)

- tekee sopimuksen 4H-yhdistyksen kanssa
- perehdyttää työntekijän työhön yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa
- toimii lähimpänä esimiehenä sinulle
- hyväksyy tunti- ja viikkolistan sen
- antaa työn kannalta tarpeelliset ja oikeat tiedot työstä
- selvittää mahdolliset ongelmatilanteet yhdessä muiden osapuolten kanssa.

Vakuutukset

Kun olet töissä 4H-yhdistyksessä, olet 4H-yhdistyksen ottaman lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piirissä. Se korvaa mahdollisesta työtapaturmasta aiheutuneet lääkäri- tai muut kulut.

Suomen 4H-liitto on ottanut koko 4H-järjestön kattavan työpalvelun vastuuvakuutuksen, joka kattaa ulkopuolisille aiheutetut vahingot.

Kaikki vahingot ja mahdolliset korvaukset selvitetään aina tapauskohtaisesti erikseen.

Palkanmaksu

- Jokaiselle asiakkaalle tehdyistä työtunneista pidetään tunti- ja viikkolista (saa omasta 4H-yhdistyksestä), johon asiakas vahvistaa tehdyt tunnit omalla allekirjoituksellaan.
- Tuntilista toimitetaan 4H-yhdistykselle sovittuun päivään mennessä. Muista siis aina palauttaa tunti- ja viikkolista yhdistykseen, jotta saat palkan ajoissa.
- Palkasta vähennetään verot verokorttisi veroprosentin mukaan sekä mahdolliset, iästäsi riippuvat työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut.
- Toimitathan 4H-yhdistykseen verokortin lisäksi myös tilinumerosi palkanmaksua varten. Ilman verokorttia työnantajan pitää pidättää palkastasi 60 % veroa.

4H-yhdistys – virallinen työnantaja

On sinun etusi, että työasioitasi hoitaa aina virallinen työnantaja, joka

- tukee ja auttaa sinua työsuhteen aikana
- hoitaa lakisääteiset maksut ja
- kirjoittaa työtodistuksen työsuhteen päättyessä.

4H:ssa sinulle maksetaan työehtosopimusten mukaista palkkaa ja yhdistys hoitaa työnantajavelvoitteet.

Asiakkaalta 4H-yhdistys laskuttaa sinun palkkasi lisäksi lakisääteisiä kuluja ja 4H-yhdistykselle työllistämistä koituvia kuluja. Tarvittaessa yhdistys lisää laskuun myös 23 %:n arvonalisäveron.

Töiden alkaessa kohtaat paljon uusia haasteita, mutta myös lukuisia mahdollisuuksia! Muistathan, että voit aina kysyä neuvoa tarvittaessa omasta 4H-yhdistyksestä. Myös netistä löytyy paljon töihin liittyvää tietoa.

Kaikki työkokemus on tärkeää ja hyvin hoidettu työ muistetaan aina. Pienikin työkeikka voi johtaa uusiin työtilaisuuksiin!

Työniloa!

- harkinta
- harjaannus
- hyvyys
- hyvinvointi

4H on valtakunnallinen, sitoutumaton nuorisjärjestö. Lapsen ja nuoren kehitysvaiheet huomioon ottavassa toiminnassa opitaan itse tekemällä. Kerhossa omaksutaan käytännön taitoja ja tietoja koulutetun ohjaajan tuella. Koulutukset ja kurssit syventävät nuoren osaamista. Toiminnassa saadaan valmiuksia yrittäjyyteen ja työelämään.

www.4H.fi